

Skyndsamt föreläggande, boendeförbud Mellangatan, Borgå

Miljöhälsosektionen 13.06.2024 § 220

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoinspektörerna Paula Hänninen och Karoliina Viitamäki
fornamn.efternamn@porvoo.fi

I lägenheten [REDACTED], i Borgå har invånaren upptäckt en kraftig lukt i sin bostad från och med 27.4.2024. Under samma tid har man gjort en renovering av husbolagets täckdiken. I samband med renoveringen har man i lägenhet [REDACTED]:s yttre ända gjort en bitumenstrykning i väggen. Invånaren har märkt lukten ungefär samtidigt som de externa reparationsarbetena har börjat. Invånaren har varit i kontakt med miljöhälsovården i Borgå och gjort en anmälan om misstanke om sanitära olägenheter 6.5.2024.

Hälsoinspektören inspekterade lägenheten 23.5.2024. Dessutom var invånaren samt entreprenören som skötte renoveringen närvarande vid inspektionen.

Vid inspektionen kunde man i entréväning konstatera lukten av brännolja, som blev mer intensiv i nedervåningen och var starkast i bastun. På bottenvåningen finns tvättutrymmen och ett sovrum. Lukten var stark.

På basis av de ovan nämnda uppgifterna och inspektionen fattade hälsoinspektören ett skyndsamt beslut om boendeförbud tills lukten inte längre förekommer i lägenheten. Beslutet fattades utan hörande av parter.

Det skyndsamma föreläggandet var motiverat eftersom:

- En kraftig lukt i bostad är en sådan faktor som kan orsaka sanitär olägenhet som avses i 1 § i hälsoskyddslagen 763/1994.
- Lukten förekommer i bostaden på ett sätt som kan orsaka sanitära olägenheter för den som vistas i bostaden eller i ett annat utrymme. Med stöd av 27 § i hälsoskyddslagen kan hälsoskyddsmyndigheten förbjuda eller begränsa användningen av bostaden om den sanitära olägenheten är uppenbar och det finns anledning att misstänka att den medför omedelbar fara och inga andra åtgärder i enlighet med denna lag anses tillräckliga.
- Ångor från lätt brännolja kan bland annat orsaka illamående, trötthet och huvudvärk.

Bilaga: inspektionsprotokoll 24.5.2024, 1726720.

Tillämpad lagstiftning:

Hälsoskyddslag (763/1994 & ändringar)

26 § Sanitära krav på bostäder och andra vistelseutrymmen
Bostäder och andra utrymmen inomhus skall beträffande luftens renhet, temperatur, fuktighet, buller, luftväxling, ljus, strålning och övriga motsvarande förhållanden vara sådana att de som befinner sig i bostaden eller utrymmet inte förorsakas sanitär olägenhet.

27 § Sanitär olägenhet i bostad och annat vistelseutrymme
Om det i en bostad eller något annat vistelseutrymme förekommer buller, vibrationer, lukt, ljus, mikrober, damm, rök, för mycket värme eller kyla, fukt, strålning eller annat därmed jämförbart i den omfattning att detta kan medföra sanitär olägenhet för den som vistas i bostaden eller utrymmet, ska åtgärder för att utreda, avhjälpa eller begränsa olägenheten och de faktorer som föranlett den vidtas utan dröjsmål.

...

Om den sanitära olägenheten är uppenbar och det finns anledning att misstänka att den medför omedelbar fara, olägenheten inte går att rätta till eller om hälsoskyddsmyndighetens föreläggande att olägenheten ska avhjälpas inte har iakttagits och inga andra åtgärder i enlighet med denna lag anses tillräckliga, kan hälsoskyddsmyndigheten förbjuda eller begränsa användningen av bostaden eller vistelseutrymmet.

51 § Föreskrifter som gäller hälsoskydd

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten har rätt att meddela enskilda förbud och förelägganden som är nödvändiga för att avhjälpa eller förebygga sanitär olägenhet.

...

I brådskande fall får den kommunala tjänsteinnehavare som har hand om övervakningen meddela ett förbud eller föreläggande som avses i 1 mom. Förbudet eller föreläggandet ska utan dröjsmål lämnas över till den kommunala hälsoskyddsmyndigheten för avgörande.

56 § Ändringssökande

Ett beslut som avses i 6 § 2 mom. samt i 27, 51 och 52 § får dock verkställas oberoende av ändringssökande.

Förvaltningslag (434/2003 & ändringar)

34 § Hörande av part

Ett ärende får avgöras utan att en part hörs, om

...

4) hörandet kan äventyra syftet med beslutet eller om det dröjsmål som hörandet medför i behandlingen av ärendet orsakar betydande skada för människors hälsa, den allmänna säkerheten eller miljön.

Miljöhälsovårdschefen

Miljöhälsosektionen beslutar fastställa tjänsteinnehavarens brådskande föreläggande.

Boendeförbudet kan hävas genom beslut av sektionen när hälso-

inspektören har konstaterat att luktolägenheten har avhjälpats.

Beslutet verkställs oberoende av eventuellt ändringssökande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Miljöhälsosektionen 17.10.2024 § 95
1474/11.05.02.04/2024

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoinspektörerna Paula Hänninen och Karoliina Viitamäki
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Vid inspektionen 12.8.2024 upptäcktes det att luktolägenheterna har minskat men lukt förekom fortfarande i trapphuset och bastuutrymmena. Bostadsaktiebolaget hade trots uppmaningen i inspektionsprotokollet 23.5.2024 inte vidtagit åtgärder för att utreda orsaken till luktolägenheterna, varför bolaget och invånaren hördes 28.8.2024 om skyldigheten att utreda orsaken och för att utreda orsaken anlita en bygghälsoexpert.

Bostadsaktiebolagets bemötande inkom 6.9.2024. Enligt bolaget beror luktolägenheterna på de kemikalier som användes vid vattenisoleringsarbeten utanför byggnaden i april. Man har lyckats få bort luktolägenheterna genom ventilation. Det finns således inget behov av att vidta de åtgärder som förutsätts i inspektionsprotokollet.

Invånaren har inte lämnat in ett bemötande inom utsatt tid före 12.9.2024. Invånaren meddelade dock muntligen 10.10.2024 att luktolägenheterna är helt borta. Det finns inget behov av ett föreläggande att utreda orsaken till luktolägenheterna. Det finns inte heller någon grund för boendeförbud längre.

Bilagor:

Inspektionsberättelse 23.5.2024

Brådiskande föreläggande 24.5.2024

Inspektionsberättelse 12.8.2024

Brev om hörande 28.8.2024

Bostadsaktiebolagets bemötande 12.9.2024

Inspektionsberättelse 10.10.2024

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Miljöhälsosektionen beslutar häva det boendeförbud den har bekräftat.

Beslut:
Förslaget godkändes.
